

INPUT TIL DET VIDERE ARBEJDE

20-10-2021
Side 1 af 2

Spør 1: CO₂-fangst

Dette notat indeholder Dansk Affaldsforenings og Dansk Fjernvarmes input til Energi-styrelsen ift. spør 1 om CO₂-fangst i det videre arbejde om en model for kontrolleret nedlukning af affaldsenergi kapaciteten iht. klimaplanen fra 16. juni 2020.

Væsentligste pointer ift. spør 1

Succesfuld etablering af CO₂-fangst forudsætter, at affaldsenergianlæggene både må, kan og tør investere i fremtidens løsninger, og at fjernvarmeselskaberne har mulighed for at udnytte overskudsvarmen fra CO₂-fangst.

Dansk Affaldsforening og Dansk Fjernvarme ønsker afklaring af, hvordan CO₂-fangst er tænkt ind i modellen for kapacitetsreduktion og opfordrer til, at de juridiske, økonomiske og regulatoriske rammevilkår kommer hurtigst muligt på plads.

Rammerne i klimaplanen

Formålet med klimaplanen er, at affaldssektoren skal bidrage til indfrielse af målet om at reducere de nationale drivhusgasudledninger med 70 pct. i 2030 i forhold til 1990. Dette skal ifølge planen fra 2020 ske gennem øget genanvendelse og reduceret forbrændingskapacitet. CO₂-fangst beskrives som et relevant tiltag til at fjerne den resterende CO₂ fra affaldsenergien.

Den 29. september 2021 offentliggjorde regeringen deres *Klimaprogram 2021*, hvoraf det fremgår, at CO₂-fangst og -lagring forventes at bidrage til 2030-målsætningen med 1,5-2,5 mio. tons CO₂-reduktioner. For affaldssektoren vil man fremadrettet arbejde hen imod ikke kun at nedbringe forbrændingskapaciteten, men også at "afklare rammerne for at etablere CCS på forbrændingsanlæggene."

Hvordan kan CO₂-fangst bidrage til klimaplanens målsætning?

Med de rette rammer på plads vurderes det, at affaldsenergisektoren kan indfange minimum 2,6 mio. tons CO₂ til helt ned til 345 kr./ton CO₂ i 2030 (ekskl. transport og lagring)¹. Dermed bliver sektoren ikke kun CO₂-neutral men CO₂-negativ.

Der er en række faktorer, som gør det helt oplagt at etablere CO₂-fangst på de danske affaldsenergianlæg:

- Anlæggene har allerede etableret og kontinuerligt drevet miljøanlæg i form af røggasrensning, som er nødvendige for CO₂-fangst.
- Anlæggene producerer selv elektriciteten til CO₂-fangst, og de kan afsætte den ekstra varme fra processen som overskudsvarme. Dette gør processen yderst energieffektiv. Rambøll har vurderet, at et affaldsenergianlæg med CO₂-fangst under visse forudsætninger kan gøres energineutralt, hvis der samtidig installeres varmepumper.

¹ Concito og Rambøll

- Anlæggene har en stabil drift og dermed CO₂-udledning hen over hele året, hvilket giver potentiale for en høj udnyttelsesgrad af anlægget.

Energistyrelsen opfordres til at skabe klarhed over de regulatoriske rammer for etablering af CO₂-fangst på affaldsenergianlæg. Dette forudsætter bl.a. at følgende sikres:

- Kommunale affaldsenergianlæg kan eje og drive CO₂-fangstanlæg.
- Fjernvarmeselskaber kan udnytte varmen fra CO₂-fangstprocessen.
- Udmøntning af CCUS-puljen, som sikrer den selskabsøkonomiske business case.

Side 2 af 2

Vil kapacitetsloftet og usikre rammevilkår blive en showstopper?

For at CO₂-fangst kan blive definerende for fremtidens affaldsenergisektor er det en forudsætning, at anlæggene og eventuelle eksterne investorer er villige til at investere i CO₂-fangstanlæg i en sektor, som konkurrenceudsættes med et formål om, at kapaciteten skal reduceres med 30 pct. over de næste 8 år.

CO₂-fangst kræver investeringer for flere hundrede millioner, hvis ikke flere milliarder, som vil få såvel anlæg som potentielle investorer til at kræve høj sikkerhed for et anlægs fortsatte drift og økonomi i 15-20 år.

Det fremgår af klimaplanen, at såfremt en konkurrenceudsættelse i sig selv ikke reducerer kapaciteten (pga. importmuligheder), vil man kigge på alternative virkemidler, som f.eks. afgifter, miljøkrav eller krav til plastikindhold.

Usikkerhed omkring, hvordan kapacitetsloftet vil forsøges opnået fra myndighedernes side, kan blive en stopklods for investeringer i CO₂-fangst på selv de anlæg, som fra et økonomisk og teknologisk synspunkt er allerbedst egnede til at fange CO₂.

De konkurrenceudsatte selskaber skal fremadrettet følge anbefalingerne i Statens ejerskabspolitik, hvorfor de skal drives mhp. at sikre ejere afkast og udbytte af samme størrelse, som private medinvestorer ville forvente. Det må følge heraf, at selskaberne kun må investere i CO₂-fangst, hvis det kan give et forventeligt godt resultat på bundlinjen, hvilket kan vise sig svært i lyset af den høje risiko, som en udbudsbaseret model for kapacitetsreduktion vil kunne indebære.

Herudover er det afgørende, at en eventuel omlægning af eksisterende energiafgifter i forbindelse med Grøn Skattereform resulterer i en bred og ensartet afgift på udledning af fossil CO₂, som sikrer de rette incitamentter for etablering af både fossil og biogen CO₂-fangst.

Energistyrelsen opfordres til at forklare, hvordan CO₂-fangst er tænkt ind i modellen for kapacitetsreduktion. Hvordan vil man regulatorisk sikre, at selskaber og investorer både kan, tør og må foretage investeringer i CO₂-fangstanlæg?